

Wat is kindermishandeling en huiselijk geweld?

De wettelijke omschrijving van kindermishandeling is: 'elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel' (uit de Wet op de jeugdzorg).

Huiselijk geweld is geweld dat iemand uit de huiselijke- of familiekring van het slachtoffer pleegt. Hieronder vallen lichamelijke en seksuele geweldpleging, belaging en bedreiging (al dan niet door of met beschadiging van goederen in en om het huis). Er is altijd sprake van een machtsverschil tussen dader en slachtoffer.

We onderscheiden diverse vormen van geweld in een afhankelijkheidsrelatie:

- Kindermishandeling
- (Ex)partnergeweld (inclusief belaging of stalking)
- Ouderenmishandeling (hierbij kan het gaan om moedwillig geweld, maar ook om ontspoorde zorg als gevolg van overbelasting van de mantelzorger)
- Oudermishandeling
- Schadelijke traditionele praktijken
- Seksueel geweld

Het gaat om de volgende typen van geweld:

- Lichamelijke verwaarlozing en onthouden van zorg (onvoldoende voeding, geen aandacht voor hygiëne, verwaarlozing medische zorg)
- Lichamelijke mishandeling (slaan, schoppen, bijten, door elkaar schudden / shaken baby syndroom, toedienen van teveel medicijnen of onthouden van medicijnen)
- Psychische/ emotionele verwaarlozing (stelselmatig ontbreken van aandacht, negeren, emotioneel niet beschikbaar zijn, isolatie)
- Psychische/ emotionele mishandeling (verbale dreigingen en intimidatie, pesten, uitschelden, vernederen, kleineren; onredelijk hoge verwachtingen)
- Getuige zijn van geweld in het gezin (oog- en oorgetuige zijn van het geweld tussen de ouders of verzorgers)
- Seksueel misbruik / seksueel geweld (gedwongen seksuele handelingen toe te laten of te verrichten, sexting)
- Mensenhandel (kinderarbeid, gedwongen prostitutie, pornografie, loverboyproblematiek)
- Schending van rechten (indoctrinatie, inperking vrijheid, privacy en zelfbeschikking, beperking van bewegingsmogelijkheden, weghouden van post)
- Financiële uitbuiting
- Pediatric Condition Falsification (ouders die hun kind ziek maken of een ziekte verzinnen om zo zelf aandacht te krijgen van medisch personeel)
- Schadelijke traditionele praktijken en eengerelateerd geweld (genitale verminking, gedwongen huwelijken, eerwraak)

Hoe kan ik Veilig Thuis bereiken?

Bel het regionale nummer (013) 751 67 89 of bel het landelijk telefoonnummer **0800 2000** (gratis). Na het inspreken van gemeente/woonplaats is er directe verbinding met Veilig Thuis Midden-Brabant.

Veilig Thuis is 7 dagen per week, 24 uur per dag bereikbaar.

Kijk ook op de website: www.veiligthuismiddenbrabant.nl

Spoorlaan 448 | Postbus 16 | 5000 AA Tilburg
info@veiligthuismiddenbrabant.nl T 0800 2000

MELDCODE IN VIJF STAPPEN:

Stap 1:
Signaleren

Stap 2:
Overleggen

Stap 3:
Bespreken

Stap 4:
Afwegen

Stap 5:
Beslissen

Melden VT

Zelf hulp
bieden

www.veiligthuismiddenbrabant.nl

STAPPENPLAN MELDCODE

STOP HUISELIJK GEWELD OF KINDERMISHANDELING
BEL 0800 2000 (GRATIS)

EEN VEILIG THUIS, DAT DOEN WE SAMEN!

[WWW.VEILIGTHUISMIDDENBRABANT.NL](http://www.veiligthuismiddenbrabant.nl)

Een veilig thuis, dat doen we samen!

Veiligheid voorop. Iedereen heeft namelijk recht op een veilige thuissituatie. Daar waar de veiligheid in het gedrang komt, grijpen we als samenleving in. En liever nog, zijn wij er eerder bij om onveiligheid te voorkomen. Veilig Thuis Midden-Brabant is het expertisecentrum voor geweld in afhankelijkheidsrelaties. Dat wil zeggen dat we volop kennis hebben van huiselijk geweld, kindermishandeling, ouderenmishandeling en seksueel geweld.

Het is onze verantwoordelijkheid om acute of structurele onveiligheid in afhankelijkheidsrelaties te stoppen. Dat doen we niet alleen. We werken samen met een groot netwerk aan professionals die vallen onder de Wet Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, als ook met andere professionals. Maar minstens net zo belangrijk zijn de mensen die dichtbij onze gezinnen staan: in de wijk, voor de klas of op het sportveld. Samen met hen bouwen we aan een waar partnerschap. Dat betekent korte lijntjes, persoonlijk contact en heldere verwachtingen over en weer. We blijven in gesprek over wat we vandaag leren om de aanpak van huiselijk geweld van morgen te verbeteren. Dat zal niet altijd makkelijk zijn, maar daar werken we aan. Immers een veilig thuis, dat doen we samen.

Waarom is er een Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling?

De Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling heeft als doel dat sneller en adequater hulp kan worden geboden bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling, zodat het geweld stopt.

De Verbeterde Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling is er voor de sectoren: gezondheidszorg, onderwijs (inclusief leerplichtambtenaar), kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en justitie. Zo signaleren we samen problemen in een zo vroeg mogelijk stadium en kunnen we samen met slachtoffers en plegers zo nodig hulp in gang zetten om situaties niet uit de hand te laten lopen. Een veilig thuis, dat doen we samen!

Kind-check

Kinderen zijn extra kwetsbaar. Daarom is de kind-check een verplicht onderdeel van de Meldcode.

Als professional ga je bij volwassen cliënten, die in een zorgelijke situatie verkeren (denk aan een verslaving, psychiatrische problemen, ernstige overbelasting e.d.), actief na of er kinderen bij hen wonen en wie er voor deze kinderen zorgen. Op basis van deze informatie beslis je of de veiligheid van de kinderen misschien in het geding is en of je verder actie moet ondernemen door de stappen van de Meldcode te volgen.

Houd rekening met de kind-check. Vraag jezelf altijd af of de problemen van je volwassen cliënt of patiënt schadelijke gevolgen kunnen hebben voor zijn/haar kinderen. Ook als je als professional de kinderen niet zelf in behandeling hebt.

Stappen van de meldcode

De Meldcode beschrijft 5 stappen die je als professional zet bij vermoedens van geweld. Veilig Thuis gaat er vanuit dat je werkt volgens een op maat gemaakte Meldcode voor jouw organisatie of beroepspraktijk waarbij je de afwegingskaders voor jouw beroepsgroep actief gebruikt.

Stap 1: Signaleren

Breng de signalen in kaart die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten en leg deze vast. Beschrijf de signalen zo feitelijk mogelijk. Als je ook hypothesen en veronderstellingen vastlegt, vermeld dan uitdrukkelijk dat het om een hypothese of veronderstelling gaat. Vermeld de bron als je informatie van derden vastlegt. Je kunt hierbij gebruik maken van een signaleringsinstrument (zie hiervoor eventueel www.veiligthuismiddn brabant.nl).

Doe de kind-check: vraag bij volwassen cliënten altijd na of er minderjarige kinderen aan hun zorg zijn toevertrouwd en ga na of deze kinderen veilig zijn.

Wat kun je in stap 1 verwachten van Veilig Thuis?
Als professional kun je bij ons terecht voor deskundig advies en in kaart brengen van de signalen. We nemen de verantwoordelijkheid niet over, maar sparren graag met je, zodat jij verder kunt. We denken het liefst zo vroeg mogelijk met je mee. Dus neem vooral contact met ons op.

Stap 2: Overleggen

Overleg met een deskundige collega of een medewerker van Veilig Thuis over je vermoedens, bevindingen en eventuele letselduiding. Is er binnen de organisatie onvoldoende kennis aanwezig over de aanpak van specifieke vormen van geweld, zoals eerge relateerd geweld, huwelijksdwang, seksueel geweld of vrouwelijke genitale verminking? Raadpleeg dan altijd Veilig Thuis.

Wat kun je in stap 2 verwachten van Veilig Thuis?
Je kunt ons raadplegen bij het in kaart brengen van signalen en de situatie waarin je cliënt of patiënt verkeert en met ons overleggen welke vervolgstappen nodig zijn.

Stap 3: Bespreken

Besprek de signalen met je cliënt of patiënt. Heb je ondersteuning nodig bij het voorbereiden of het voeren van dit gesprek? Raadpleeg dan een deskundige collega.

Het lijkt moeilijk om zorgen met iemand te bespreken, maar vaak zijn mensen opgelucht als ze over hun zorgen kunnen en mogen praten. Iedereen verdient het dat we open met elkaar in gesprek gaan, zonder te oordelen. Overweeg of het noodzakelijk is om, in het belang van de ontwikkeling van een kind, ook een registratie te doen in de verwijzingsindex risicojongeren. Het doen van een melding -zonder dat je de signalen met je cliënt of patiënt bespreekt- kan alleen als er concrete aanwijzingen zijn dat de veiligheid van je cliënt of patiënt of die van jezelf in het geding is. Neem dan contact op met Veilig Thuis.

Wat kun je in stap 3 verwachten van Veilig Thuis?
Als professional kun je bij ons terecht voor deskundig advies. We nemen de verantwoordelijkheid niet over, maar sparren graag met je, zodat jij verder kunt. Daar waar nodig bieden we ook ondersteuning, bijvoorbeeld bij het voeren van moeilijke gesprekken of het maken van een veiligheidsplan. We denken het liefst zo vroeg mogelijk met je mee. Dus neem vooral contact met ons op. Ook kunnen we samen kijken naar vervolgstappen.

Stap 4: Afwegen

Weeg, op basis van de signalen, het advies en het gesprek met je cliënt of patiënt, de aard, ernst en het risico op kindermishandeling en huiselijk geweld. Gebruik hierbij het afwegingskader van je beroepsgroep. Als je zorgen zijn weggenomen, sluit je de Meldcode. Heb je nog steeds een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld, dan neem je in stap 5 een beslissing over melden en hulpverlening.

Bij ons thuis ging het eerst heel anders...

Wat kun je in stap 4 verwachten van Veilig Thuis?
Raadpleeg ons in geval van twijfel (opnieuw). Elke situatie is uniek. We beseffen dat contact opnemen met Veilig Thuis heftig kan zijn. We willen je dan ook zo goed mogelijk meenemen in wat je van ons kunt verwachten. Is er onduidelijkheid? We lichten ons proces graag toe. Wij bieden ondersteuning bij het wegen van het geweld en van de risico's op schade en kunnen je adviseren over vervolgstappen.

Stap 5: Beslissen

Beslis over de volgende 2 punten:

1. Is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk? Gebruik hiervoor het afwegingskader van jouw beroepsgroep.

Melden is altijd noodzakelijk/verplicht als er sprake is van acute of structurele onveiligheid.

2. Is zelf hulp bieden of organiseren ook (in voldoende mate) mogelijk?

Wanneer melden volgens het afwegingskader noodzakelijk/verplicht is, zal deze tweede beslissingsvraag over eventuele hulp en aan welke voorwaarden deze moet voldoen, in overleg met Veilig Thuis worden beantwoord.

Hulpverlening is mogelijk als:

- je als professional in staat bent om effectieve/passende hulp te bieden of organiseren
- de betrokkenen meewerken aan de geboden of georganiseerde hulp
- de hulp leidt tot duurzame veiligheid

Melding bij Veilig Thuis

Ben je van mening dat met het volgen van je afwegingskader er sprake is van acute of structurele onveiligheid of twijfel je hieraan? Onderneem dan actie en:

- bespreek de informatie die je hebt met Veilig Thuis
- sluit je zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef het duidelijk aan als de informatie die je meldt (ook) van anderen afkomstig is
- overleg met Veilig Thuis wat je na de melding, binnen de grenzen van je gewone werkzaamheden, zelf nog kunt doen om je cliënt en zijn/haar gezinsleden te beschermen tegen het risico op geweld in afhankelijkheidsrelaties
- leg uit waarom je van plan bent een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is
- vraag je cliënt of patiënt uitdrukkelijk om een reactie
- heeft je cliënt of patiënt bezwaren, overleg dan met hem of haar op welke wijze je tegemoet kunt komen aan deze bezwaren
- is dat niet mogelijk? Weeg dan de bezwaren af tegen de noodzaak om je cliënt of je patiënt en zijn/haar gezin te beschermen tegen acute of structurele onveiligheid

Bespreek je melding vooraf met je cliënt of patiënt (vanaf 12 jaar) en met de ouder (als hij of zij nog geen 16 jaar oud is).

Wat kun je in stap 5 verwachten van Veilig Thuis?
Veilig Thuis zal je vragen naar het verloop van het afwegingskader en de meldnormen. We beantwoorden samen de tweede beslissingsvraag. Vervolgens verzamelen wij informatie en beoordelen wat er nodig is. Veilig Thuis kan zelf de zorgen oppakken (opstellen van veiligheidsvoorwaarden en soms is meer onderzoek nodig). Veilig Thuis kan ook besluiten om de zorgen door te zetten naar een lokaal team, betrokken instelling of de betrokkenen zelf. Lopen er kinderen gevaar en zijn er onvoldoende mogelijkheden om dit te veranderen? Dan kan Veilig Thuis de Raad voor de Kinderbescherming vragen onderzoek te doen.